

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 72 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. jula 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10130

Pedersen John Douglas, inž., Springfield, U. S. A.

Donosački mehanizam.

Prijava od 14 avgusta 1928.

Važi od 1 decembra 1932.

Ovaj pronačinak odnosi se i na automatske puške i to naročito na mehanizam za donošenje metkova.

Automatske puške obično imaju izvestan broj metkova složenih u svom magacinu i obično imaju jedan potiskač, koji potiskuje sve metkove na gore, da bi najgornji metak došao u položaj zgodan za unošenje u puščanu cev. Ranije je bilo uobičajeno, da se ovaj potiskač, odnosno stručno nazvani donosač, načini tako pokretljivim i elastičnim, da se mogao povijati u svakom pravcu, kako bi podesio sebi prema položaju i grupe metkova u magacincu. Cilj je ovom pronačinaku da ostvari jedan poboljšani oblik mehanizma za donošenje metkova do cevi, koji će se razlikovati od gore pomenutog labilnog donosača po tome, što će i nati unapred pozitivno određene položaje, za sve vreme svoga kretanja pri potiskivanju i donošenju metaka, ostvarujući time neprekidno i čvrsto podržavanje metkova, dok su u magacincu, pri punjenju ili pri unošenju metka u cev, istovremeno omogućavajući da se mnogo veća količina metkova može lako umetnuti u magacin, nego što je to ranije bilo moguće sa labilnim tipom donosača.

Pronačinak se odlikuje time, što je donosački mehanizam udešen tako, da sleduje počinju koji zauzima donja ivica najdonjeg metka u magacincu, a pri tom je ustrojen tako, da njegovo kretanje u magacincu slijedi pozitivnom upravom jednog para padržavajućih poluga, koje su jednim

krajem u vezi sa po jednim krajem donosača, a drugim su pričvršćene za sanduk.

Pronačinak se dalje sastoji i u tome, što je kretanje pomenutog donosača kroz magacin pri potiskivanju metkova istovremeno i linearno kretanje i delimično obrtno kretanje.

Pronačinak se daje sastoji i u tome, što su poluge međusobno ukrštene i međusobno spojene na mestu ukrštanja pomoću klina i jednog proreza.

Ma da se ovako poboljšani donosač metkova može upotrebiti sa mnogo preimstva u vezi sa običnim nizajućim šaržerima, to jest šaržerima sa kojih se metci pri punjenju puškinog magacina moraju rukom istiskivati, ipak primenom na šaržere, koji se zajedno sa metkovima stavljuju u puškin magacin, ova su preimstva još više naglašena usled vrlo velike brzine, kojom se puška može ponova napolniti.

Pozivajući se na crteže:

Sl. 1 prikazuje uzdužni presek kroz puškin sanduk i jedan deo cevi pokazujući magacin potpuno ispunjen metcima i sa donosačem u najnižem položaju.

Sl. 2 jeste perspektivni izgled donosača.

Sl. 3 jeste uzdužni presek sličan onom u sl. 1, sa nekim delovima izostavljenim radi jasnoće, prikazujući donosač u njegovom najgorem položaju, kada je magacin ispraznen. U ovoj slici prikazuje se tačkastim linijama jedan žaržer u trenutku njegovog izbacivanja iz puške.

Donošenje metkova u horizontalni položaj radi uteivanja u ležište cevi, vrši se donosačem 159, koji prolazi na gore kroz šaržer. Ovaj donosač određuje položaj najdonjem netku i kreće se sa definitivno određenim kretanjem, tako da sleduje menjaju nagnutog položaja najnižeg metka u koliko se ovaj potiskuje na gore kroz šaržer. I pomeranje i delimično obrtanje donosača definitivni su i u svakom položaju njegovom, pod upravom njegovog mehanizma za dejstvovanje i podržavanje. Drugim rečima, donosač nije u mogućnosti da se sam podesi prema ma kojem nagnuću najnižeg metka u šaržeru, kao što je to slučaj kod labilnih tipova. Na protiv, donosač ima svoje sopstveno određeno kretanje, koji se za sve vreme daje isprava i pravilan položaj donjem delu grupe metkova u šaržeru, tako da metci u šaržeru ne mogu imati slobodu da zauzmu nepravilan položaj, kada se stave u magacin. Donosač je načinjen u takvom obliku, da predstavlja potpun i prijubljen dodir sa najdonjim metcima za sve vreme i kao što je prikazano u sl. 2 načinjen je sa stepenastom gornjom površinom, radi održavanja metkova u oba reda u cik-cak poretku.

Mehanizam za pokretanje donosača sastoji se od jedne vrste pantografskog rasporeda poluga, kojim se postiže da on putuje na gore po bitno pravoj putanji kroz šaržer, ali da pri tom postepeno menja svoj nagib, kako bi neprekidno bio prijubljen uz najdonji metak u koliko se ovaj postepeno kreće ka horizontalnom položaju radi unošenja u ležište. Prednja od ovih poluga 160 obrće se oko osovine 161 na sanduku, i oko osovine 162 na zadnjem kraju donosača. Zadnja poluga 163, obrće se oko osovine 164 na sanduku a prednjim je krajem utvrđena za donosač 159 pomoću jednog obrtnog i kliznog spoja, koji se sastoji od klin 165 utvrđenog za polugu 163 a ulazi u žleb 166 načinjen na donosaču. Jedna pregibna ivica 167 na donosaču obuhvata kraj poluge 163, sprečavajući njen bočno pomeranje. Poluga 163 takođe je prosećena jednim lučnim prorezom 168 u koji ulazi klin 169, koji je utvrđen na poluzi 160, i služi da time spoji te dve poluge na tački njihovog ukrštajnja. Zadnja poluga 163 jeste poluga za popomeranje donosača i kao što je prikazano u sl. 3 stoji pod neprekidnim dejstvom

jedne snažne opruge 170, koja neprekidno teži da pomeri donosač na gore. Zadnji osonac opruge 170 (nije ovde prikazan) leži na prečki 127 u sanduku.

Pošto se i poslednji metak izvuče iz šaržera a zatvarač se pomeri u nazad da otvari magacin, donosač 159 može se popeti u svu najviši položaj. Za vreme dok donosač zauzima svoj krajni položaj, njegova poluga 163 zahvata o ispušte 132-c na zakački za šaržer i pomeri je tako, da se ispraznjeni šaržer oslobada i izbacuje iz magacina pomoću izbacivača 138. Razumljivo je samo po sebi, da je opruga donosača mnogo jača od opruge 134 na zakački. Kada se nov šaržer umetne u magacin donosač 159 biva potisnut i zakačka se vraća natrag pod dejstvom svoje opruge 134, usled čega se ovaj novi šaržer može da zadrži u magacincu.

Pozitivno kontrolišano kretanje donosača, kao što je napred opisano, ne samo da osigurava pravilan poredak metkova pri njihovom potiskivanju na gore radi unošenja u ležište, već služi i vrlo važnoj nameni da ostvari postojanog i sigurnog vodu i nepokolebljivi oslonac za nov šaržer kada se isti stavlja u magacin. Ova uloga doprinosi izbegavanju zaglavljivanja novog šaržera pri punjenju puške, čime se postiže mnogo veća brzina pri punjenju.

Patentni zahtevi:

1. Donosački mehanizam kod puške sa magacinom, koji sadrži izvestan broj koničnih metkova i donosački mehanizam tipa koji ima donosač za konične metkove nošen jednom preklonom konstrukcijom saставljenoj od ukrštenih poluga, koja daje donosaču određeno kretanje, naznačen time, što ukrštene poluge (160, 163) imaju na svojim mestima ukrštanja obrtni i klizni spoj, dobiven članom (169) na jednoj poluzi, koji deluje u jednom lučnom vodenjem prorezu (168) u drugoj poluzi čime se daje donosaču (159) tačno određeno kretanje, tako da će najviši metak u redu biti uvek održavan u istom položaju za unošenje u cev.

2. Donosački mehanizam prema zahtevu 1, naznačen time, što su ukrštene poluge (160, 163) obrtno nošene na puškinom sanduku 2 na tačkama (161, 164) iznad donosača (159) kad je ovaj u svom najnižem položaju.

Ad patent broj 10130.

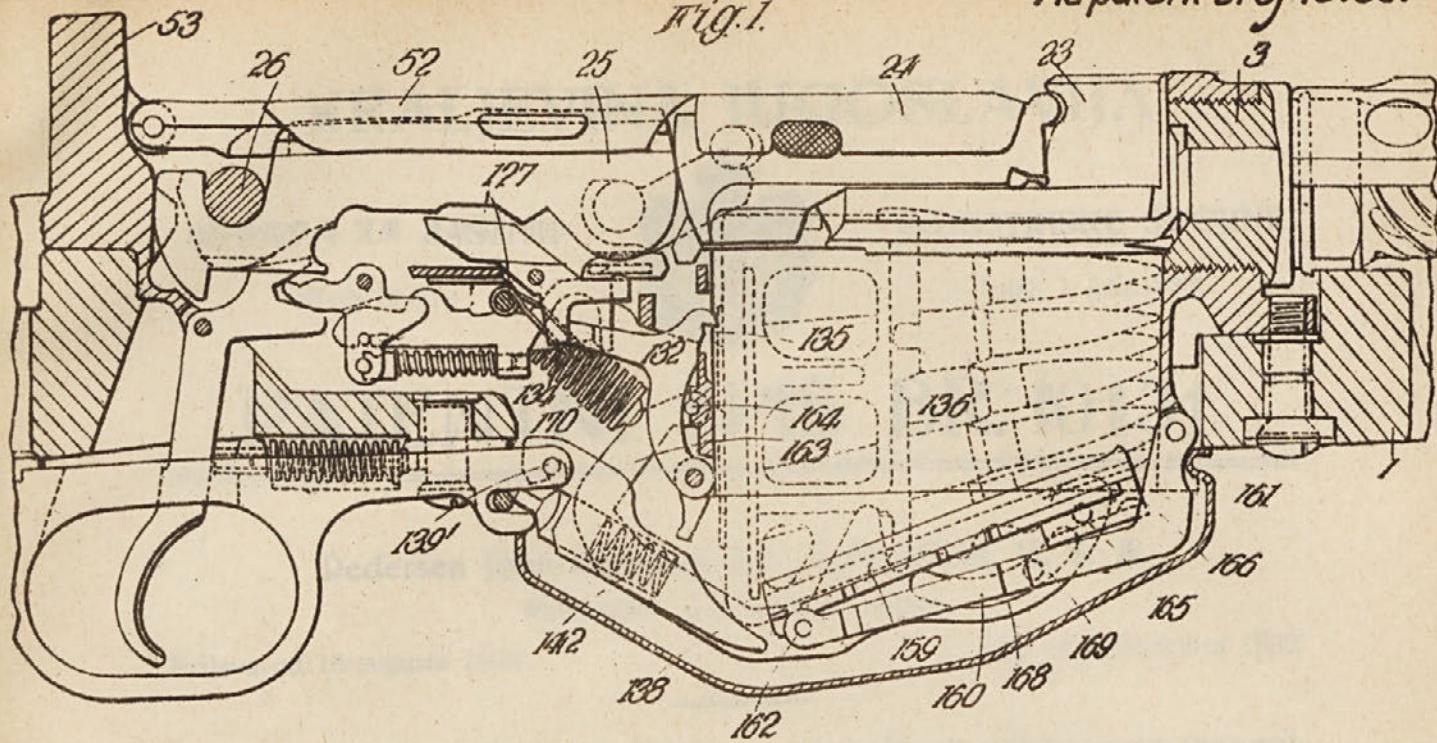

Fig. 2.

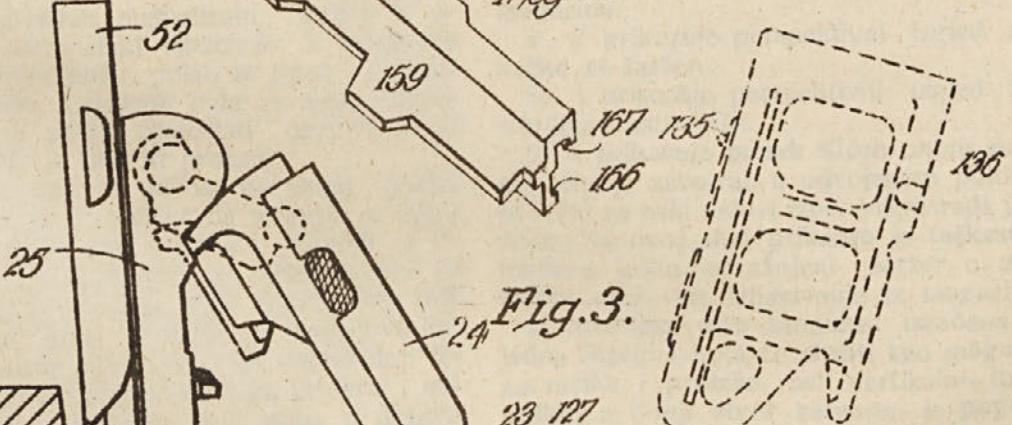

Fig. 3.

